

ת"פ 51166/11/19 - מדינת ישראל, ע"י ב"כ מחטיבת התביעות - מחוז י-ם נגד יהושע מיוסט

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 51166-11-19 מדינת ישראל נ' מיוסט

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ מחטיבת התביעות - מחוז י-ם
נגד הנאשם	יהושע מיוסט ע"י ב"כ עו"ד אריאל עטרי	

גזר דין

- (1) הנאשם הורשע ביום 16.3.2023, לאחר שמיעת עדויות, בביצוע תקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
- (2) לפי האישום, ביום 14.11.2018 בשעה 19:00 לערך במרכז בירושלים ועל רקע מחלוקת על התור לקופה, תקף הנאשם שלא כדין וללא הסכמה את המתלוננת אשר ניסתה להיכנס לקופה לפניו באופן שאחז בה בשתי ידיו ודחף אותה בחוזקה לאחור, לקח את שק תפוחי האדמה אשר הניחה על המסוע של הקופה והעיפו על גופה. בהמשך, לאחר שהיא החלה לצלם אותו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלה, הוא חטף אותו מידה. כתוצאה ממעשיו, נגרמו למתלוננת כאבים בידיים ובזרועות.
- (3) בדיון מיום 22.6.2023 נשמעו טענות הצדדים לעונש.

תמצית טענות הצדדים

- (4) המאשימה טוענת, בין השאר ובעיקר, כי הנאשם פגע בערך המוגן, ברף גבוה, בכבודה, בגופה, בחירותה ובביטחונה של המתלוננת שבסך-הכל הלכה לערוך קניות. המאשימה גורסת כי יש להעמיד את מתחם הענישה כך שינוע בין מאסר מותנה ושעות לתועלת הציבור עד מאסר קצר שירוצה בדרך של עבודות שירות. המאשימה גורסת שיש למקם את עונשו בתחתית המתחם מאחר ואין לו עבר פלילי, ועותרת להשית עליו שעות לתועלת הציבור, שיש בהן ערך חינוכי, לצד ענישה נלווית שכוללת פיצוי למתלוננת. המאשימה מתנגדת לביטול הרשעה

מאחר ולא הוכח כי הנאשם עומד בתנאים שנקבעו לכך בדין.

(5) הנאשם - באמצעות בא-כוחו עו"ד א' עטרי - טוען מנגד, בין השאר ובעיקר, כי האירוע אירע לפני 5 שנים, כאשר כתב האישום הוגש כשנה לאחריו וההליכים החלו כשנה לאחר מכן. הנאשם בן 62, ללא עבר פלילי. חלוף הזמן מהווה עינני דין עבורו. הנאשם הוא אדם נורמטיבי שהוכיח את עצמו לאורך השנים. הוא אב משפחה, עובד והאירוע שהתרחש הוא חריג לאורחות חייו. מכל מקום, האירוע התרחש ללא תכנון, נולד והסתיים תוך זמן קצר. מעשה הנאשם היה תגובה להתנהגות המתלוננת והעבירה מצויה ברף הנמוך של החומרה. בנוסף, הנאשם עותר לביטול הרשעה. הוא לא חלק על עצם התרחשות האירוע והודה בעובדות, נתן הסבר למעשה אך כאמור מעשהו היה בתגובה להתנהגות המתלוננת. מדובר בהליך אשר היה יכול להסתיים בהסדר מותנה, וממילא נסיבותיו מלמדות כי ניתן לסיימו ללא הרשעה.

דין והכרעה - שאלת ביטול ההרשעה

(6) תחילה לעתירת ההגנה לביטול ההרשעה. לאחר שנתתי את דעתי לטיעוני הצדדים בנושא זה, לא מצאתי לקבלה.

(7) לפי ההלכה הפסוקה אי-הרשעה אפשרית בהתקיים שני תנאים מצטברים: הראשון - מקום בו ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם אשר נדרש להצביע על נזק קונקרטי שייגרם לו אם תיוותר הרשעתו על כנה. שנית - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה (רע"פ 547/21 סיטניק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.3.2021)); רע"פ 6485/20 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.1.2021)). הלכה זו מקורה פסק הדין בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "עניין כתב"). כיום, מקור הסמכות קבוע בסעיף 192א בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 וגם בסעיף 71א(ב) בחוק העונשין. דרך המלך היא כי יש להרשיע את מי שנקבע כי ביצע את העבירה שבגינה הועמד לדין. ביטול הרשעה אינו הכלל אלא החריג לו, למצער ביחס לבגירים (ע"פ 8169/20 שלום נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (26.8.2021)); ראו גם: רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.2018)).

(8) בענייננו. עד יום זה, הנאשם לא נטל אחריות מלאה (כמשמעותה המשפטית) על מה שיוחס לו. למעשה, גם אם הוא הודה בכך שהפעיל כוח כנגד המתלוננת, אך עודנו ממשיך לטעון כי זה היה בתגובה להתנהגות אלימה מצדה ובכך להצדיק את מעשהו. הנאשם לא הביע אמפטיה כלפי קורבן העבירה, גם אם לדידו "תגובתו" לא הייתה פרופורציונלית בנסיבות העניין.

(9) בנסיבות אלו, לטעמי, לא נראה שהנאשם עבר את שערי הכניסה לטרקלין הדין המשפטי בשאלת ביטול ההרשעה. שכן, אם חרטה כשלעצמה אינה מהווה עילה לביטול הרשעה (ראו והשוו: ע"פ 3829/12 מדינת ישראל נ' סירוטניקוב, פסקה 8 (17.7.2012); ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (21.8.1985)),

הרי מקל וחומר כי העדרה מציב משוכה גבוהה מאוד לפני האפשרות לביטול הרשעה (ראו והשוו: ע"פ (מחוזי י-ם) 22904-02-22 סלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.6.2022); ת"פ (מחוזי ת"א) 40200/99 מדינת ישראל נ' איזנברג, פסקה 12 (10.2.2004) - ערעור נדון בע"פ 3891/04 ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל (2.6.2005), ובו הוחלט על הקלה בעונש אך לא בוטלה ההרשעה).

(10) גם בהנחה שהייתה חרטה כנה מצד הנאשם או גילוי אמפטיה אמיתית כלפי המתלוננת, סבורני שהתנאי הראשון אשר נקבע בעניין כתב לעיל, אינו מתקיים. ההגנה לא הניחה תשתית נתונים בדבר קיומו של נזק קונקרטי שיכול להיגרם לנאשם עם הותרת ההרשעה על כנה. עובדת קיומה של הרעשה, ככלל, אינה נתון מחמיא. הדבר יכול לבוא לידי ביטוי בצמצום אפשרויות תעסוקה וגם לפגיעה בדימוי העצמי. לצד זאת, לא כל פגיעה כאמור מצדיקה ביטול הרשעה. יש להצביע על קיומו של נזק קונקרטי ולתמוך זאת בתשתית ראייתית משכנעת.

(11) אשר לתנאי השני בעניין כתב לעיל, מוכן אני לקבל את הטענה לפיה מדובר באירוע רגעי שהחל והסתיים תוך זמן קצר ללא תכנון מוקדם, כך שנסיבות העבירה אינן מציבות את המעשה ברף חומרה גבוה או בינוני. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שהוא חטף מידה של המתלוננת את הטלפון שלה עת צילמה אותו עקב התנהגותו וזה הוחזר לה רק עם התערבות אחרים. בכל מקרה, גם לו נניח שתנאי זה מתקיים, אין מקום לביטול הרשעה בהעדר נטילת אחריות אמיתית, ובעיקר, בהעדר קיומו של נזק קונקרטי.

מכאן - לעונש

(12) הערכים המוגנים: אין להכביר במילים ביחס לכך שהפעלת אלימות היא מעשה אסור בדין, פסול חברתית וגם מכוער, שפוגע בביטחון האישי והבסיסי של הקורבן, שלוות נפשו ושלמות גופו, כל זאת לצד העלבון וההשפלה שיכולים גם ללוות מעשה זה ולגרום לפגיעה רגשית ונפשית אצל הקורבן.

(13) כל מעשה ומעשה נבחן לגופו ונסיבות מקרהו של פלוני מובחנות מנסיבות מקרהו של אלמוני. ואולם, כמכלול, "יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות" (ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.10.2011)). עוד על הצורך בענישה מרתיעה להתמודדות עם נגע האלימות, ראו והשוו: ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל, פסקה 36 (24.3.2021); ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (16.8.2007).

(14) נסיבות ביצוע העבירה: הנאשם תקף את המתלוננת על רקע התור לקופה במרפול. כפי שהיה ניתן להתרשם, דובר בהתפרצות זעם בלתי נשלטת מצד הנאשם כלפי המתלוננת. כפי שהוכח במשפט, הוא אחז בה בשתי ידיו ודחף אותה בחוזקה לאחור, לקח את שק תפוחי האדמה אשר הניחה על הקופה והעיפו לעברה תוך שפגע בה. מעשי הנאשם גרמו כאבים למתלוננת בידיים ובזרועות. התנהגותו היא פסולה ויש לדחות אותה,

במיוחד כאשר מדובר בהתפרצות רגעית על רקע אירוע שולי, והדברים יפים שבעתיים כאשר מדובר במעורבים, ובפרט הנאשם, שהם בגירים. עם זאת, האירוע התרחש ללא תכנון מראש, באופן רגעי לחלוטין, כאשר לא קדמו לו איומים ולמתלוננת לא נגרם נזק שהצריך טיפול רפואי, זולת כאבים. האמור מציב את התנהגות הנאשם ברף חומרה נמוך.

(15) מתחם הענישה ההולם: לאחר שנתתי את דעתי לטיעוני הצדדים, לנסיבות ביצוע העבירה וגם לאחר שבחנתי את הפסיקה הרלבנטית, בפרט זו שתוא להן, נראה שמנעד הענישה הוא רחב מאוד ונע בין ענישה חינוכית צופה פני עתיד, זאת ברף התחתון, ועד 9 חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. ראו והשוו (עם השינויים המתחייבים כמובן): רע"פ 10232/17 ראובן נ' מדינת ישראל (14.3.2018); רע"פ 3993/16 אביטן נ' מדינת ישראל (30.5.2016); רע"פ 4265/15 דדון נ' מדינת ישראל (22.6.2015); עפ"ג (מחוזי י-ם) 60406-10-17 אמור נ' מדינת ישראל (16.7.2018); ע"פ (מחוזי חי') 9235-04-17 פריד נ' מדינת ישראל (23.11.2017); ת"פ (שלום י-ם) 37847-07-19 מדינת ישראל נ' פלונית (7.6.2022); ת"פ (שלום י-ם) 26507-08-19 מדינת ישראל נ' עמירה (31.10.2021); ת"פ (שלום י-ם) 5898-05-18 מדינת ישראל נ' רובינשטיין (20.10.2021); ת"פ (שלום י-ם) 17073-12-19 מדינת ישראל נ' מזרחי (15.6.2021); ת"פ (שלום י-ם) 2744-08-19 מדינת ישראל נ' דהן (14.6.2020).

(16) נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה: הנאשם בשנות ה-60 לחייו. נעדר עבר פלילי. אב משפחה ומפרנס משפחתו. ללא ספק, כפי שעולה ממכלול התמונה המצטיירת, האירוע הוא חריג באורחות חייו. כאמור, הוא נקלע לסיטואציה שבה פרץ זעמו באופן בלתי נשלט ונהג בצורה תוקפנית, כאשר התנהגות זו אינה אופיינית לו. הנאשם בחר לנהל את ההליך, לרבות העדת המתלוננת, על כל משך הזמן הנדרש לכך. זו זכותו המלאה. עם זאת, אין הוא זכאי בנסיבות אלו ל"הנחה" של המודה ועוזב אשר מצא לנכון להודות במעשהו ולשאת באחריות, ולרוב תוך חיסכון משמעותי בזמנם של הצדדים, של העדים ושל בית המשפט. בהתחשב בכל האמור, יש למקם את העונש בתחתית המתחם.

תוצאה

(17) לאחר שקלול של כל האמור, משית על הנאשם את העונשים הבאים:

- (א) 80 שעות לתועלת הציבור לפי תוכנית שיכין שירות המבחן. התוכנית תבוצע תוך שנה ממועד אישורה. שירות המבחן יכין תוכנית כאמור ויעבירה לאישורי תוך 30 יום.
- (ב) חודשיים מאסר שירוצו ככל שהנאשם יעבור עבירת אלימות תוך שנתיים מהיום.

(ג) הנאשם יפצה את המתלוננת בסך ₪ 1,500, וזאת עד יום 16.8.2023. את הפיצוי ישלם הנאשם באמצעות רשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il; מוקד שירות טלפוני בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000; במזומן בכל סניף של בנק הדואר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להודיע לשירות המבחן.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, בנוכחות הצדדים.